

RENCĒNU ZIŅAS

1999. gada jūnijs – jūlijs

Nr. 8

Rencēnu pagasta informatīvais biļetens

LEMJ PAGASTA PADOME

Pagasta padome 1999. gada 28. aprīļa un 26. maija sēdēs apstiprināja 1999. gada budžetu. Budžeta ieņēmumu daļa ir 200357,- Ls, izdevumu daļa 198357,- Ls ar kases atlikumu uz 01.01.2000. – 2000,- Ls. Būtisku izmaiņu budžeta ieņēmumu un izdevumu daļā nav. Izdevumos 106902,- Ls tiek novirzīti izglītībai, 9494,- Ls veselības aprūpei, sports, kultūra, reliģija 15593,- Ls un 13234,- Ls un 13234,- Ls norēķiniem par izglītības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem ārpus pagasta. Par budžeta pusegada izpildi padome lems jūlija sēdē.

Aprīļa sēdē izskatīja iesniegumus zemju transformēšanai, par māju nosaukumu maiņu «Jaunsvennēm» uz «Lejassvennēm». Tika izskatīti iesniegumi par pabalstu piešķiršanu veselībai un malkai. Par visiem iesniegumiem pieņemti lēmumi saskaņā ar agrāk pieņemtajiem lēmumiem.

Maija sēdē padome izskatīja jautājumu par skolas sporta zāles celtniecību. Ņemot vērā, ka skolas sporta zāle ir iekļauta valsts nepabeigto sporta celtnu sarakstā, padome pieņēma lēmumu par saliekamas viegļu konstrukciju zāles celtniecību uz esošajiem pamatiem un lūgt valdībai finansiālu atbalstu celtniecībai. Pieteikums pieprasītajā formā ir nosūtīts izskatīšanai. Vēl padome izskatīja Ritas Pasītes lūgumu par «Gāršu» zemes piešķiršanu lietošanā sakarā ar to, ka viņa nopirkusi «Gāršas». Padome atteicās no pirmpirkuma tiesībām uz mājīpašumu un piešķir zemi lietošanā. Padome piekrita, izskatot dokumentus, I. Mikēlsona ind. uzņēmumam uzsākt tirdzniecību «Avotiņos». Izskatīti iesniegumi par pabalstu piešķiršanu un pieņemti lēmumi. Iesniegumus par bērnu ievietošanu Līdzēnu bērnudārzā nolemts izskatīt jūnija sēdē sakarā ar 5 un 6 gadīgo bērnu apmācību. Nākošā sēdē 16.06.1999.

Padomes priekšsēdētājs K. Sedvalds

DEJU PAVASARIS MŪSU SKOLNIEKIEM

Jau kuro gadu Rencēnu pamatskolas dejotājiem maija mēnesis saistās ar nenogurstošiem mēģinājumiem un koncertiem. Īpaši šajā mācību gadā, jo esam jau uzsākuši gatavošanos nākamā gada skolēnu Dziesmu un Deju svētkiem. Repertuārs nav no vieglajiem, bet bērniem patīk, jo dejas ir interesantas, mūzika jautra un dzīvespriecīga. 2. kl. dejotāji apguva programmu «Kāpēcīši», bet 3.-4. kl. dejotājiem bija jāizdejo V. Plūdoņa pasaka «Eža kažociņš». Kopā uz svētkiem gatavojās 40 dejotāju, kuri piedalījās 2 lielos koncertos. Pirmais koncerts ar nosaukumu «Es un mani draugi» notika 16. maijā Valmieras estrādē. Šajā koncertā Valmieras estrādē balsis 2000. gada Dziesmu svētkiem ielocīja arī skolas 5.-9. klašu koris. Krāšņs un dziedošs dalībnieku gājiens pa pilsētas ielām daudziem Rencēnu bērniem bija liels pārdzīvojums. 30. maijā dejojām un satraukušies bijām 2000. g. Latvijas skolu jaunatnes Deju svētku modelēšanas koncertā Valmieras stadionā. Bērni pirmoreiz pa istam izjuta, kā veidojas un ko nozīmē lieli svētki. Svētkos bija skaisti, bet to sagatavošana bija grūta, reizēm pat apnicīga ne tikai bērniem, pat kolektīvu vadītājiem. Tomēr tikām visam pāri, lai gan mēģinājumu dienās bija gan nepatīkams

laiks, gan karsta saule, bet 2. klases dejotāji izjuta arī nedaudz lietus viriņa palaidnības. Tādēļ droši varu teikt – mūsu dejotāji turējās «kolosāli». Koncerti un mēģinājumi man un dejotājiem deva iespēju paskatīties uz sevi no malas, domājot, kādi izskatīsies, kādi būs nākamgad deju skatē, lai konkurētu ar citiem kolektīviem par iespēju piedalīties Deju svētkos 2000. g. Rīgā. Protams mums vēl daudz jāmācās, jāstrādā, jādomā par jauniem tērpiem. Šogad dancotāji strādājuši gods godam, tādēļ 30. maijā pēc koncerta braucām uz Sietiņiezi, cepām desinās. Bērni par piemiņu no koncerta saņēma uzlīmes un pateicības. Paldies visiem vecākiem par atsaucību, gatavojot bērnus svētkiem! Paldies manai koncertmeistarei Leldei Subatelei, mēs lieliski saprotamies, un es zinu – ja vajadzēs, viņa man vienmēr palīdzēs. Paldies klašu audzinātājiem, skolotājiem, skolas vadībai par atbalstu! Paldies autobusu šoferiem V. Kalniņam un V. Buračevskim.

2. klases dejotājiem vēl viens jauks koncerts – 2. jūlijā Valmieras stadionā «Prezidenta balvas» izcīņas sacensību svinīgajā atklāšanā. Izbrauksim no skolas pl. 12.00. Uz tikšanos!

Rencēnu pamatskolas tautisko deju skolotāja Daiga Kīna

● Iepriekšējā Rencēnu Ziņu numurā lasījām Rencēnu pamatskolas direktora rakstu «Daži mīti un veci stereotipi par mūsu skolu». Patīkami, ka par publicēto rakstiņu saņēmām vairākas atsauksmes, gan pozitīvas gan negatīvas. Ar to saturu tika iepazīstināts skolas direktors G. Grava, lūk, ko viņš vēlas pateikt lasītājiem:

«Paldies par atsaucību uz manis publicēto rakstu pagasta avīzītē. Pateicīgs

esmu gan par labajām domām, gan kritiskajām piezīmēm. Tās mēs rūpīgi izanalizēsim un zināsim kā strādāt turpmāk. Diemžēl, ne visām domām varu piekrist (tomēr, es cietu šos viedokļus), tādēļ aicinu uz sarunu skolā šos rakstītājus un zvanītājus (īpaši anonīmos), lai kopējā sarunā varētu atrast labākos ceļus situācijas izmaiņai. Galu galā mēs visi strādājam kopēju interešu vārdā.»

MEŽSAIMNIECĪBA

PAR MEŽU ATJAUNOŠANU UN KOPŠANU

Šogad kā vēl nevienu gadu atsaucība meža stādīšanai bija neparasti liela, kas ļoti iepriecina jo privātmežu apsaimniekotāji un izmantotāji izrāda arvien lielāku interesi par meža atjaunošanu un kopšanu. Samērā daudz saimnieku par šā gada meža kultūru ierīkošanu sāka interesēties jau pagājušā vasarā. Priece arī tas, ka mežu atjaunošanā iesaistījās arvien vairāk cilvēku, kas laukos dzīvo jau ilgāku laiku un mežu stādīja pirmo reizi vai arī to nebija darījuši no skolas laikiem, kad mežu stādījuši «piespiedu kārtā». Pavisam šopavas ar jaunajiem kociņiem apstādīti 104,1 ha meža platību no kuriem 72,3 ha privātmežos un 31,8 ha valsts mežā. Savukārt ar priedes sēklu apsēti attiecīgi 8,2 ha privātmežu un 1,5 ha valsts meža zemju.

Ļoti daudz zemnieku interesējās par lauksaimniecībā neizmantojamo zemju apmežošanu un dotāciju iegūšanu par apmežotajām platībām. Šogad prasības dotāciju iegūšanai ir paaugstinājušās. Lai apmežotu lauksaimniecības zemes ir nepieciešams kultūras ierīkot ar sertificētu stādāmo materiālu, tātad stādiem ir jābūt iegādātiem sertificētās stādaudzētavās. Šis nosacījums ieviests tamdēļ, lai lauksaimniecības zemes tiktu atjaunotas ar kvalitatīvu stādmateriālu.

Pašlaik mēs esam iztīrījuši nelielu daļu no meža atjaunošanas, jo ar iestādīšanu vien nepietiek lai izaugtu kārtīgs mežs, kas nākotnē nestu maksimālu peļņu. Nākošais solis ir

stādījumu un sējumu aizsardzība no kukaiņu – respektīvi priežu jaunaudzū smecernieka uzbrukumiem. Iestājoties karstam laika periodam šie kukaiņi aktivizējas un vairojas, nodarot lielus postījumus jaunajiem kociņiem tamdēļ ļoti svarīgi ir šo aktivizāciju pamanīt laicīgi un pieņemt atbilstošus mērus to apkarošanai. Kā to izdarīt aprakstījām jau pagājušā gada vasarā iznākušajā «Rencēnu Ziņu» numurā.

Kad esam tikuši galā ar kukaiņiem laiks pienācis nevēlamo sugu kociņiem un zālaugiem jeb gudro valodā sakot kultūru kopšanai. Kultūru kopšana ir nepieciešama galvenokārt, lai iestādītie kociņi pēc iespējas ātrāk aklimatizētos jaunajos augšanas apstākļos, tiem pietiktu gaismas un spētu maksimāli ātri, jau pirmajā gadā dot pirmos pieaugumus gan garumā, kas ir ļoti svarīgi, resnumā. Kultūru kopšanas veic līdz kociņi (iestādītie) sasniedz triju gadu vecumu.

Nākošais solis ir sastāva kopšanas jeb gudrāk runājot – smalcīres izpilde. Šajā jaunaudzē augšanas posmā kopj ieaugušos perspektīvos kociņus tā, lai audze veidotos vienmērīgi pa visu platību un kociņiem «neuzmāktos» nevēlamie lapu koki (apses, bērzi, baltalkšņi u. c.). Sastāva kopšanu veic audzēs līdz tās sasniedz astoņu gadu vecumu, kad tās beidzot pārskaita ar mežu aplūkotajās platībās. Tikai tagad var teikt, ka mēs esam mežu atjaunojuši!

V. Goba – mežsargs

Aprīļa beigās, respektīvi 30. aprīlī Valsts meža dienests (turpmāk tekstā VMD) visā Valstī rīkoja seminārus privāto mežu apsaimniekotājiem un lietotājiem vitāli svarīgajiem jautājumiem, kas saistīti ar mežu privātajiem apsaimniekotājiem. Semināra pirmā daļa notika Rencēnu kultūras namā, kur tika iztirzāti samilzušo problēmu teorētiskie jautājumi, bet otrā daļa norisinājās praktiskā gaisotnē mežā. Semināra apmeklētājiem galvenokārt izrādījām kultūru un jaunaudzū kopšanas savlaicīgu izpildes nepieciešamību. Apskatīt varēja savlaicīgi izkoptas, kā arī audzēs, kur kopšana nokavēta.

Šis bija pirmais seminārs, kura uzmanība vērsta tieši privātmežu apsaimniekošanai. Apmeklētības ziņā «rencēnieši» var lepoties ar pirmo vietu visā virsmežniecībā, uz semināru bija ieradusies 25 zemnieku saimniecību pārstāvji. Varētu vēlēties lielāku atsaucību, kā nekā mežniecības teritorijā atrodas aptuveni 400 zemnieku saimniecību, kurām lielāka vai mazāka zemes platība klāta ar mežiem.

VMD arī turpmāk rīkos seminārus par dažādām mežu apsaimniekotājiem aktuālām tēmām.

Ļoti ceru, ka nākamie semināri tiks apmeklēti kuplākā skaitā, jo tie ir domāti Jums cienījamie meža īpašnieki – esošie un topošie.

V. Goba

Līgojati, līgojati, līgo, Nav vairs tālu Jāņu dienu, līgo.

Rencēnu folkloras kopa «Rota» jau līgo katru otrdienas un ceturtdienas vakaru. Lielā līgošana sāksies 20. jūnijā Turaidā, kad kopā ar citām kopām no visas Latvijas ielīgosim Vasaras saulgriežus.

Tad, uzlādējušies ar Turaidas labo auru, **22. jūnijā ap plkst. 20⁰⁰ sāksim saulgriežu ielīgošanu arī mūsu pagastā**, braucot apkārt – uz Buku – pie pasta, pietāsim pie «Ikdiņas preču» veikala – Vildēni, daudz līdzdziedātāju un deļotāju gaidīsim Ječos un Lizdēnos pie «Lāses» un kantora. Lai neskumst Rencēnmuižas ļaudis arī tur pabūsīm. Rencēnos pietāsim pie Klupu mājām. Mūsu maršruts var arī mainīties, jo, kas zin, kā sagriežas prāts apreibis no jāņzāļu smaržas.

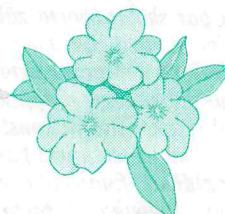
21. jūnijā Līgo dziesmas skandēsīm Ēveles pagastā.

Bet **23. jūnijā gaidīsim jūs visus nāciet, dziediet kopā ar mums, deļojiet kopā ar mums pie Lielā Jāņu ugunskura Rencēnos.**

*Lai mūsu valoda veldrē nekrīt, līgo,
Lai mūsu tautiņa veldrē nekrīt, līgo!*

Folkloras kopa «Rota»

*Jāņu nakti jālīgo, līgo,
Vai iet šā, vai iet tā, līgo,
Tautiņās(i) jādžīvo, līgo,
Vai iet labi vai nelabi, līgo.*

Rencēnu doktorāta kolektīvs visiem, visiem, sagaidot vasaras saulgriežus, novēl stipru veselību, daudz saulīnu dienu un smaidu, izturību, satību.

Vel turpinās parakstīšanās pie ģimenes ārsta, ja kāds vēl nav izdomājis, kur pierakstīties, nu šis ir pēdējais laiks.

Dr. Drikāna darba laiks pagaidām
pirmdienās, ceturtdienās no plkst. 9.00 – 14.00.

Arī zobārsts vasaras mēnešos strādās
pirmdienās, ceturtdienās no plkst. 9.00 – 12.00.

Laboratorija ceturtdienas no plkst. 9.00 – 11.00.

Jūnija mēnesi kardiologa dr. Ārgales izbraukums
15. jūnijā no plkst. 10.00 – 14.00.

Rencēnu doktorāts

Kā veicas šogad?

Tāpat kā pagājušajā gadā, 1. – 2. klasē skolotājs katra skolēna mācību sasniegumus novērtē un par tiem ziņo skolēna vecākiem mutvārdos 2 reizes gadā un gada beigās iss raksturojums tiek ierakstīts skolēna liecībā.

3. – 4. klasē divas reizes gadā liecībā ieraksta vērtējumu atsevišķos mācību priekšmetos – izcili, teicami, labi, viduvēji un vāji.

5. – 9. klasēm – 10 ballu sistēma.

Jau otro gadu skolēni var apgūt datorzinības. 7. klasē šis mācību priekšmets ir stundu paraugplānā, bet mēs esam raduši iespējas visiem 5. – 9. klašu skolēniem iemācīt elementārās prasmes un iemaņas darbā ar datoriem. 7. klasēs stundu sa-

rakstā jauns mācību priekšmets – ētika, kurā bērni mācās izvērtēt vērtīgāko mūsu dzīvē, sabiedrībā, iepazīst pašus sevi.

8. klasei – ievads ekonomikā. Ir skaidrs, ka šobrīd vairs nepietiek tikai ar labām akadēmiskām zināšanām, bet ir vajadzība pēc veiksmīga, radoša un strādātgrīboša skolas beidzēja, kurš prastu sadarboties ar citiem, patstāvīgi risināt problēmas. Skolēniem ir iespēja veidot savas "mācību firmas", rakstīt biznesa plānus un redzēt tos skolas dzīvē.

Turpināsim pagājušajā gadā aizsāktu projekta darbu "Mēs – Rencēnos", kurā katra klase ir izvēlējusies savu tēmu, piemēram: 2.b klase – "Dzimtas koki", 6. klase – "Rencēnmuīža". Skolēni meklē atbildes uz pašu izvirzītiem jautā-

jumiem, katra projekta pamatā ir kāda problēma vai vajadzība un galvenais, ka pats darba process ir tikpat svarīgs kā rezultāts.

Liela iespēja ārpusstundu darbam – floristika, sporta treniņi, zēnu ansambļi, kori, sarīkojumu dejas, tautiskās dejas un pūtēju orķestris.

Novembrī skolas darbu vērtēja akreditācijas komisija un 24. novembrī direktora atestācija. Priecājamies, ka skolas direktors Ģ. Grava pēc atestācijas komisijas lēmuma saņēma augstāko kategoriju.

Mīlie vecāki! Gaidām skolā arī jūs, jo jūsu bērna sasniegumi ir tikai mūsu kopējā darba rezultāts.

Mācību pārzine Dina Oliņa

IZGLĪTĪBA

KULTŪRAS DZĪVES JAUNUMI

Kā daudzi man smēja, ir notikušas ugunsgrābiņas – proti – **Mārtiņdienas tirgus**. Liels paldies tiem iedzīvotājiem, kuri atbalstīja šo pasākumu palīdzot to rīkot, kā arī paldies tiem, kuri tajā piedāvāja savu produkciju.

Patikami redzēt, ka folkloras kopas "Rota" dalībnieku aicināti rotaļās un dejās iesaistījās daudzi tirgus apmeklētāji.

Runājot par Mārtiņiem, tad izrādās, ka pagastā mums ir tikai 2 drosmīgie, kaut gan skaitās 16 Mārtiņi.

Miklu minētājiem bija sarūpētas konfektes. Ierādās daudz bērnu, taču lielākā miklu atminētāja tomēr nebija no bērnu vidus. Galu galā, izdarot secinājumus, izrādās, ka bērniem miklu minēšana jāpiedāvā biežāk, jo viņi daudz tās nepazīn.

Tomēr zēniem ir tāds stingrs ķēriens, ka staba galā var ātri vien tikt. Nebiju domājusi, ka pusstundas laikā visas balvas jau būs no staba rata paņemtas.

Arī virvītes vilkšanā puīši bija ļoti aktīvi. Žēl tikai, ka lielie vīri bija kūtri un nepiedalījās, jo bērni to vien gaidīja, kad varēs pamēroties spēkiem ar lieliem.

Jaunā paaudze varēja arī noprovēt kā garšo īsta putraimu biezputra, kādu savulaik ēda mūsu senči. Trauki tukšojās diezgan ātri, neskatoties, uz to ka biezputra bija karsta.

Izsolē tika piedāvāti dzīvnieki – trusis, vista, 2 gaiļi, pile, zoss, kā arī brieža ragi, zeķu pāris.

Ar tirgu mēs esam apmierinātas un ceram, ka Jūs arī.

14. novembrī kultūras namā notika **Ražas svētku balle**. Ar dziesmām un anekdotēm pie mums viesojās Aina Boža, kura uzjautrināja mūs šajos ne visai priecīgajos laikos.

Drīz pēc tam 17. novembrī kultūras nama zālē notika Latvijas Republikas proklamēšanas 80. gada dienai veltīts **svētku koncerts**, kurā iesaistījās dažāda publika. Svētku koncerta tika gan dziedāts, gan dejots, kā arī pieminēti vēsturiskie fakti cauri gadu simteņiem. Pasākumā visus klātesošos uzrunāja mūsu pagastvecis Kārlis Sedvalds.

Kas pagājis, tas aizgājis, taču mūs vēl ir jāturpina dzīvot un strādāt.

Informējam jūs par pasākumiem, kuri notiks tuvākajā laikā.

20. decembrī – paredzēts **Ziemassvētku tirdziņš**, kurā var piedalīties visi amatnieki, rokdarbnieces, kulināres ar piparkūkām u.c.

26. decembrī – **pašdarbnieku koncerts Ziemassvētku noskaņā**, kurā visi kolektīvi rādīs savu prasmī.

Pēc koncerta **balle pensionāru paaudzei un Vanagiem** Viņus visu pēcpusdienu priecēs Līga Stebere un grupa "Pagrabs" no Valmieras pagasta. Visa pasākuma sākums ir pl.13.00

29. decembrī – **egļīte pirmskolas vecuma bērniem**. Pēc dāvanu saņemšanas mazuli varēs lustēties deju ritmos.

Vecais gads būs pavadīts, dāvanas būs saņemtas, jāsāk gaidīt Jaunais gads. Kā jau ierasts **1. janvārī Rencēnos ir karnevāls**. Šajā reizē pie mums būs grupa "Kantoris 04", sākums pl. 22.00.

Janvāra mēnesī paredzēta **diskotēka**, kuru vada Rūjienas TV un Mazsalacas radio.

Par visu jauno sekojiet informācijai avīzē vai afišās.

Priecīgus Jums Ziemassvētkus un laimes bagātu Jauno gadu Jums vēl

Rencēnu kultūras nama darbinieces –
Mārīte Saulīte un Sandra Liepiņa

ZIŅAS NO DZIMTSARAKSTU NODAĻAS

Kur sākas mūžs, kur cilvēks iesākas?

Vai bērnu dienu saules pagalmā,

Vai izplaukst tas no zaļās pasakas?

Vai katram tas jau ielikts šūpulī?

Ir katrs mūžs kā pērļu savērums,

Tas virknējas no dienām, nedienām,

Raibs priekos, sāpēs izaug palēnām,

Līdz pienāk rudens augļu savākums.

Ir atkal aizsteidzies viens gads. Kāds šis gads ir bijis mūsu pagastā?

Šogad esam sagaidījuši 17 bērnus – 7 meitenes un 11 zēnus. Arvien iecienītāka kļūst tradīcija likt bērniem divus vārdus... Šogad tie ir: Justīne Lana, Annija Ance, Kristofers Gusts, Edgars Aivars, Mārcis Jorens.

Jaunas ģimenes ir izveidojuši 3 pāri. Sveicam – Ilzi Kaimiņu un Gati Sirmuli, Ingūnu Breidaku un Ziedoni Karasevu, Jūliju Buračevsku un Normundu Upmāci, Zigmāru Maļķenu un Baibu Ozolu.

Mūžībā aizgājuši 14 pagasta iedzīvotāji:

Nikolajevs Aleksandrs – miris 05. februārī

Vanaga Karīna – mirusi 03. martā

Lāce Vilma – mirusi 13. martā

Nagaina Valentīna – mirusi 13. martā

Ivanova Anna – mirusi 22. maijā

Sīlis Andrejs – miris 27. maijā

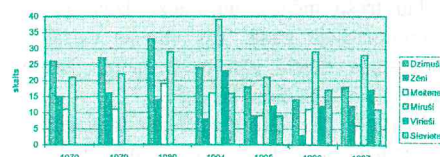
Kleimanis Imants – miris 31. maijā

Eglītis Jānis – miris 12. jūnijā

Circene Domicella – mirusi 01. jūlijā

Zeldere Aina – mirusi 20. jūlijā
Zvaigzne Voldemārs – miris 04. oktobrī
Lūse Elza – mirusi 25. oktobrī
Benne Milda – mirusi 01. novembrī
Jaunkalne Ausma – mirusi 31. oktobrī

Pārskats par dzimstiem un mirumiem.

*Viesim pagasta iedzīvotājiem vēl
Laimīgu gadu miju.*

Aleksandra Ločmele

MEŽSAIMNIECĪBA

No 18. – 30. septembrim Valmieras novadpētniecības muzejā norisinājās Valmieras rajona mednieku medību trofeju izstāde. Šī bija pirmā izstāde pēc aptuveni desmit gadu ilga pārtraukuma Valmierā. Izstādes neoficiālā devīze bija "Neslēp sveci zem pūra". Šeit vienkopus apskatīt varēja Valmieras rajonā un ārpus tā gūtās labākās un savdabīgākās medību trofejas.

Aplūkošanai izstādīti tika gan alpu un staltbriežu buļļu, stirnāžu ragu, gan meža cūku ilņķi, kā vilku un lūšu galvaskausi un kažokādas, tā arī ūdra, meža cūkas "albina" un pat brūnā lāča kažokādas. Lielu interesi izstādes apmeklētājiem un bērniem izraisīja nedaudzie Latvijā medijamo putnu izbāzeņi. Ikvienam bija iespēja tuvumā aplūkot cēlo medņu gaili, pāris rubežu un sloku, arī ikdienā tik bieži sastopamos putnus, kā kraukli, pelēko vārnu, žagatu, meža zosi un merču papu savā "kāzu" uzvalkā.

Savdabīgu medību "trofeju" kolekciju demonstrēja Valmieras rajonā plaši pazīstamais Dr. Karpovs, kurš apskatei bija izlicis mednieku nometīto dzīvnieku agrāk gūtos kaulu ievainojumus gan dabiskā veidā, gan rentģenuzņēmumos fiksētus.

RENCĒNIEŠIEM –
SUDRABS, BRONZA UN ATZINĪBA

Kā jau kārtīgā izstādē atnestās trofejas vērtēja gan starptautiskas, gan republikas kategorijas eksperti, kas savu atzinību devuši arī vairākām Rencēnos iegūtām trofejām.

Tā var minēt, ka no alpu ragiem Laimoņa Kūlas trofejas tika novērtētas ar sudraba medaļu, Andreja Lohina, Viestura Karlivāna un Roberta Pauzera – ar bronzas medaļu. Līdz godalgām nedaudz pietrūka arī Viļņa Setkovska un Jāņa Rudziša pērn nometītajiem alpu ragiem. Stirnāžu jeb buku ragu vērtējumā augstu atzinību guvušas Gunta Apiņa un Induļa Doķa trofejas – sudrabs, bet Edgaram Cukmacim – bronza. Meža cūkas ilņķi ar zelta un sudraba medaļām novērtēti Jurim Palkavniekam. Bronzas medaļu ieguva arī Viļņa Setkovska, Jāņa Leiša un Ineša Boķa kopīgiem spēkiem nometītā vilka galvaskausis.

Manuprāt izstāde bija izdevusies gods godam, jo apmierināti bija gan izstādes apmeklētāji, gan tās dalībnieki, kas varēja salīdzināt savas trofejas ar citu gūtajām. Vienīgais skumjais fakts ir tas, ka Rencēnu centrā izstādes afiša pie afišu dēļa spēja noturēties līdz krēslai. Par to "Paldies" varam teikt gan plaukstotšajai jaunatnei, gan Saeimas vēlēšanu aģitācijas reklāmām.

V. Goba mežsargs

MEDĪBĀS

Kad beidzot sākušas birt pirmās sniega pārslas, mednieki sāk rosīties ziemas medībām, kas kā zināms ir daudz veiksmīgākas viena iemesla dēļ – sniegā dzīvnieku pēdas ir "lasāmas" kā grāmatā. Līdz ar to medniekiem ir vieglāk noteikt, kur dzīvnieki uzturas un cik daudz to ir. Šo procesu īsāk sauc par pēdu lenkšanu.

Tā Andrejdienas rītā, kad sniegs bija uzsnidzis pietiekoši daudz, lai varētu lenkt pēdas, uz mežu devās mūsdienu vilku pazinēji Raimonds Lasis un Vilnis Setkovskis, un līdz pusdienlaikam bija izbraukājuši Popuļa silu, meklējot vilku pēdas, un tās arī atraduši. Lencot vilkus arvien mazākos kvartālos tika konstatēti, ka to ir divi. Jau pēc pusdienas vilki bija nolenkti pāris kvartālos pie Buļļupes tilta un lencēji griezās mājup. Mežniecībā pēc nelielām diskusijām tika nolemts, ka vilki jāiežogo karodziņos. Nākošo rītu mednieki jau gaidīja ar nepacietību.

Skaidrais un saulainais 1. decembra rīts medniekiem atnesa pārsteigumu – pie jau ielenktajiem diviem vilkiem bija

piebiedrojušies vēl četri, pieci, vilki. Tika saaicināti mednieki, kurus vien varēja sazināt vai satikt un medības varēja sākties.

Mednieki nostājās visapkārt ar karodziņiem norobežotajam mastam un dzinēji varēja sākt dzišanu. Pēc neilga laika atskanēja pirmie šāviens uz mednieku līnijas, kas liecināja par to, ka ieguldītais darbs lenkšanā nav bijis veltīgs. Pēc masta izdzišanas tika konstatēts, ka nometīti ir trīs vilki, bet viens – smagi ievainots. Kā jau pēc veiksmīgām medībām pieņemts tika noskaidroti trāpītie šāvēji. Tie izrādījās Rūjupes mežniecības mežzinis Māris Rušīns, Rencēnu mežzinis Jānis Rudītis un Aivars Eglītis – mednieks no Rūjienas puses. Nedaudz veiksmes pietrūka Rūjienas mežniecības mežzinim Ivaram Jēkabsonam, kura ievainoto vilku tika nolemts meklēt nākošajā dienā.

2. decembris nesa vēl lielāku pārsteigumu. Izsekojot sašauto vilku Ivars Jēkabsons un Rūjienas mežniecības mežsargs Osvalds Zukurs ar savu suni Neri tajā pašā vilku mastā pacēla jauno lūšēnu. To ar precīzu šāvienu

nometīja O. Zukurs. Tomēr vilku nometīt neizdevās, jo tas veiksmīgi izvairījās no sekotājiem.

3. decembris pulcināja jau vairākus vietējos medniekus, kuri cerot uz medību dievietes Diānas labvēlību bija kaujinieciskā noskaņojumā. Izdzenot nu jau par Zvēru dārzu nokristīto mastu, ilgu laiku neatskanēja neviens šāviens. Taču pēdējā brīdī vilkam tomēr nervi nebija izturējuši un tas bija sprucis no meža biežokļa ārā, ko mednieki nebija vairs gaidījuši. Tā ticis laukā no iegrožojuma vilks metās bēgt Sedas upes virzienā. Tomēr mednieki to apsteidza "Popuļa apakšā". Precīzs Jura Palkavnieka raidīts šāviens apstādināja pelēcī uz visiem laikiem.

Savelkot galus pēc četrpadsmit dienu veiksmīgajām medībām izrādījās, ka nometīti četri vilki un lūsis. Šāda veiksmē mūsu medniekiem nebija uzsmaidījuši vēl nekad, tāpēc novēlēsim tā turpināt un ne spalviņas.

Voldemārs Goba, mežsargs

JAUNUMI MEŽA LIETĀS

Jau trešo mēnesi mežinieki dzīvo Jaunā saimnieciskajā gadā. Tas atnesis vairākas pārmaiņas skarot gan pašu gadu, gan ar jaunām vēsmām likumdošanā.

Šis gads pastiepts garāks par trim mēnešiem un ilgs no 1998. gada 1. oktobra līdz 1999. gada 31. janvārim. Šīs izmaiņas ieviestas, lai savienotu mežsaimniecisko gadu ar finansiālo vienā. Kā šīs izmaiņas skars mežsaimniecību radīs laiks.

Otrs būtiskākais jaunums ir tieši saistīts ar visiem meža apsaimniekotājiem, kuri izstrādā savus mežus. No 1. oktobra stājas spēkā Ministru kabineta noteikumi "Par kokmateriālu transportēšanas pavadzīmē – rēķiniem". Tātad pārveidojot jebkurus kokmateriālus, kas garāki par tievgaļa diametru virs trīs centimetri ir nepieciešama kravas transporta pavadzīme – rēķins. Tātad tas attiecas uz šādiem kokmateriāliem – taras klučiem, papīr-

malkai, finierklučiem, sīkbalķiem un zāģbalķiem, kā arī zāģmateriāliem. Pavadzīmes var saņemt Valsts ieņēmumu dienestā pēc savas dzīvesvietas, uzrādot ciršanas apliecinjumu vai koku ciršanas biļeti.

Turpmāk ciršanas biļetes un apliecīnājumus varēs saņemt pirmsdienās, trešdienās un piektdienās.

V. Goba, Rencēnu mežniecības mežsargs

LAUKSAIMNIECĪBA

Jau trīs gadus Valsts statistikas pārvaldes uzdevumā veicu izlases veida lauku saimniecību un lauku darba spēka izmantošanas apsekošanu. Daru to pavasaros un rudenos. Tas tiek veikts arī vairākos citos rajona pagastos. Apkopotie apsekošanas rezultāti tiek iesniegti Valsts Ministrijas speciālistiem.

Statistikas pārvalde apsekojamās saimniecības izvēlas ļoti dažādas – ar lielām, vidējām un pat ļoti mazām kopējām zemes platībām. Katru gadu apsekoju no 25–40 saimniecības. Vēlamās ziņas ir vispusīgas un konkrētas. Jāparāda visas piederošās (arī nomātās) zemes izmantošanas veidi, sējumu platības pa kultūrām, lopu skaits pasugām un grupām, visa veida ražotā produkcija, to realizācija, ienākumi, izdevumi u.c. Vārdu sakot kopā ar saimnieku, veicam pat daļēju saimniecības darbības analīzi.

Jāatzīstas, ka man nav patīkami iztaujāt saimnieku par viņa saimniecības ekonomisko un sevišķi finansiālo stāvokli, taču attaisno doma, ka, varbūt, augstāk stāvošie varas vīri, iepazīstoties ar šiem apsekošanas rezultātiem, kaut ko mēģinās darīt lauku cilvēku labā. Varbūt.

Otrs apsekošanas veids, kā jau raksta sākumā minēju, ir par darba

spēka izmantošanu lauku teritorijās. Šajā sakarībā divas reizes gadā iztaujāju no 15–40 ģimenes. Šo ģimeņu locekļiem, vecākiem par 15 gadiem, bija jāsniedz atbildes par līdz piecdesmit jautājumiem un vēl daudziem papildjautājumiem.

No šīm atbildēm Valsts statistikas pārvalde vēlas uzzināt par lauku cilvēku iespējām strādāt, strādāšanas ilgumu, par vēlēšanos strādāt, par bezdarbniekiem, t. sk. neregistrētajiem, par darbu meklēšanas veidiem, strādājošo atalgojumu, lauku cilvēku iztikas avotiem u.c.

Komentēt un izpaust apsekošanas rezultātus man nav tiesības.

Braucot pie zemniekiem uz mājām un runājot par zemes izmantošanu, jo sevišķi acis duras redzami "kokvilnas lauki". Bet zinām, ka to likvidēšanai trūkst tehnikas, naudas. Arī apsekošanas papīros tie parādās.

Kaut tas man nav viegli pateikt, daudz kas derīguma un kārtības labad būtu paveicams pie vairākām mājām un to apkārtnēm, tām rokām, par kurām man atbildēja, ka nav darba.

Nobeidzot šo rakstu, gribu izteikt patiesu cieņu tiem saimniekiem lielajās un mazajās saimniecībās, kuri no sirds strādā, domā, tic un cer

Pateicos visiem apsekotajiem rencēniešiem par atsaucību un atklātību!

Irēna Aumeistare

INFEKCIJAS SLIMĪBAS DZĪVNIEKIEM – PROBLĒMAS UN ZAUDĒJUMI.

Infekcijas slimības dzīvniekiem ir vienas no tām slimībām, kuras izraisa vislielākos zaudējumus zemnieku saimniecībās. Tāpēc katram saimniekam ir jāpievērš vislielākā uzmanība to profilaksei un apkarošanai. Veicot profilaktiskos pasākumus, izsargāties no infekcijas slimībām vienmēr ir lētāk, nekā ar tām cīnīties. Zaudējumus rada dzīvnieku krišana, produkcijas zudumi, ārstēšana, produkcijas realizācijas ierobežojumi.

Pašlaik gribu pievērst uzmanību tām infekcijas slimībām, kuras ir sastopamas pagasta teritorijā, un kas ir visbīstamākās. Īsumā aprakstīšu, kas tās ir un kā rīkoties saskaroties ar tām.

1. Trakumsērga.

Trakumsērga ir akūta visu dzīvnieku un cilvēku infekcijas slimība, kas vienmēr beidzas ar nāvi. Trakumsērgas pazīmes: uzbudinājums, agresivitāte, porizes, paralīzes. Infekcijas avots parasti ir meža dzīvnieki. Pirmajā vietā jāmin lapsas. No tām uz mājdzīvniekiem pārnēs suns un kaķis. Veselais dzīvnieks inficējas, ja vīruss ar siekalām iekļūst brūcē. Dzīvnieku siekalās vīruss var būt jau 5–10 dienas pirms klinisko pazīmju parādīšanās.

Periods līdz saslimšanas pazīmēm parasti ir 2 nedēļas – 3 mēnešiem, pat līdz 1 gadam.

Rencēnu pagastā šajā gadā ir konstatēti un laboratorijā apstiprināti 5 trakumsērgas gadījumi. Gadījumi, kuri oficiāli nav reģistrēti un apstiprināti ir deviņi. Jāsaka, visā rajonā ir nelabvēlīga situācija.

Trakumsērgas profilakses galvenie nosacījumi:

1) vienu reizi gadā visi suņi un mazi kaķi jāvakcinē pret trakumsērgu.

2) ja jūs atrodat meža dzīvnieka liķi, to nedrīkst aiztikt ar rokām, jāziņo veterinārsta, kas to nogādās veterinārajā laboratorijā,

3) ja cilvēku sakož suns vai kaķis, dzīvnieki ir jāizolē un jānovēro 15 dienas veterinārā ārsta uzraudzībā,

4) visi meža dzīvnieki, kas nāk cilvēku mājās un nebaidās no cilvēkiem, jāuzskata par iespējami slimiem ar trakumsērgu.

5) cilvēkus, kuriem bijis kontakts ar slimiem dzīvniekiem, nekavējoties jāsāc vakcinēt.

2. Tešenas slimība cūkām.

Pagasta teritorijā sāk novērot arī Tešenas slimību cūkām. Šī slimība pēc pazīmēm ir

līdzīga tūskas slimībai, ar ko daudzi zemnieki ir saskārušies. Tešenas slimību arī izraisa vīruss un cūku mirstība sasniedz 80–95%.

Slimība pagasta teritorijā parādījās divos gadījumos: pirmajā – ievadot nevakcinētus dzīvniekus no cita rajona, otrajā – ienesot vīrusu cilvēkam ar apaviem vai apģērbi, kuram ir bijis kontakts ar citu inficētu saimniecību.

Profilakses pamatā ir ievest sivēnus no slimības neskartām saimniecībām vai, kuri ir vakcinēti pret Tešenas slimību. Pie aizdomām steidzīgi jāsauc veterinārārsts un jāsauc vakcināciju, jo tikai tā var izglābt ganāmpulku.

Šīm divām infekcijas slimībām vēlos pieprasīt jūsu uzmanību.

Vēl informācijai: ikgadējās asins pārbaudes liellopiem un pārbaude uz tuberkulozi ir no 6 mēnešu vecuma. Obligātās vakcinācijas pret cūku sarkanguļu un mēri ir atceltas.

Tuvojas Ziemassvētki – klusuma, pārdomu laiks. Vēlu visiem prieku par sevi, prieku par savu ģimeni, prieku par savu darbu.

Toivo Lāats, veterinārsts

Zemnieku saimniecība "Ezerkalni"

ir parasta, ar dažādiem darbības novirzieniem – graudkopību, lopkopību un, mazliet, arī meža pārstrādi. Darba ir daudz, bet kad savus soļus neskaita – iztikt var. Pašiem zeme īpašumā ir pamaz, tāpēc, meklējām un atradām iespēju to nomāt gan savā, gan blakus pagastā. Šis gads bija ārkārtīgi

pārbaudes gads zemniekam, bet neskatoties uz to, mēs "Ezerkalnos", iztikt varam. Ziemā galvenais darbs ir mežā. Saimniecībā, savām vajadzībām, ir visa veida tehnika, vienīgais – tā ir veca, nolietojusies. Lai pavasarī būtu vieglāk, šoruden lielas platības apsējām ar ziemajiem. Ceram uz valsts solītajām subsīdijām. Bez valdības atbalsta zemniekam saimniekot ir patiešām grūti.

*Novēlam visiem zemniekiem
gaišus Ziemassvētkus,
labu veselību un izturību
Jaunajā gadā!*

Arvids Bernāns –
zemnieks, pagasta padomes deputāts.

DECEMBRIS.

Vistumšākais un visdrūmākais mēnesis, bet cilvēki savās Saules alkās to padarījuši par visskaistāko, vissirsnīgāko svētku gaidīšanas un svētku mēnesi. No saules gaismas ir atkarīga visa dzīve uz zemes. Līemassvētku nakts zvaigznes mirdz visspožāk. Parādiet tās saviem bērniem, dodiet viņiem brīnumasajūtu un atgrieziet brīnumu paši sev! Līemassvētku nakts ir svinīga, bagāta un svēta. Tās baltumu, klusumu, dāsnumu, iepazīstiet sevi un ielieciet bērnos. Savās un viņu dvēselēs.

Svētku laikā katrā ģimenē tiek klāts bagātāks galds. Protams, tā nav tikai izēšanās un ārišķība. Tas ir īpašs rituāls – Līemassvētku vakarā sēdies pie galda deviņas reizes ticot, ka tas palīdzēs pārvarēt bargo ziemu, nodrošinot nākamajā gadā pārticību mājās. Ir svarīgi, lai gaismai pretī mēs ietu nevīs tukšām rokām, bet katrs ar savu nosargātu liesmu. Vīsi kopā un katrs atsevišķi turēsim cieņā godu un tikumu, siltu, atsaucīgu sirdi!

Priecīgus Līemassvētkus! Laimīgu Jauno 1999. gadu!

Zīemassvētku gaidās ieskatīsimies dažos mūsu tautas ticējumos:

- * Zīemassvētku ritā priekš gaismas iekurina krāsni, lai dūmi ietu caur skursteni, tas mājā nesot laimi.
- * Zīemassvētku vakarā jātur maize, sāls un uguns uz galda, tad nākamais gads būs svētīgs.
- * Ja Zīemassvētku nakts ir skaidra un zvaigžņota, nākamais gads būs labs mājputniem. Tie labi vairosies un būs spīgti.
- * Ja Zīemassvētku nakts daudz zvaigžņu – vasarā būs daudz sēņu.
- * Ja cūku kūti Zīemassvētkos izkaisa zirņus – rodas daudz sivēnu.
- * Ja Zīemassvētkos vai Sveču dienā noberž govīm muguras ar sniegu – vasarā tās neaizskars dunduri.
- * Ja Zīemassvētkos sals – būs labs siena laiks.
- * Kurš puisis grib redzēt savu līgavu, tam Zīemassvētku nakts jākāpj uz istabas augšas un jāskatās uz skursteņa – tad līgava parādīsies.
- * Zīemassvētku vakarā jaunai meitai vajag paņemt silķi un apēst tikmēr, kamēr apiet trīs reizes ap istabu, kad pēc tam viņa nāks istabā, uz sliekšņa ieraudzīs savu brūtgānu.

Preses izdevumos ielūkojusies Anna Āboliņa

Nāk Zīemassvētki. Visgaidītākie. Vissirsnīgākie un vislīksmākie. Nāk ar Dieva svētību, ar jaunu sauli un dzīves prieku... Tie liek pārdomāt vēl vienu posmu dzīvē, liek izvērtēt savu veikumu, gan pašam sevī – savas spējas un uzskatus, liek no jauna uzskatīt dvēseles stīgas, briedināt sevī jaunu apņēmību, neatlaidību, dzīves un darba prieku.

...Zīemassvētki! Zīemassvētki!
Kad vēl baltāk sniegi laistās?
Kad vēl skaidrāka kļūst dvēsele,
Kā pie svētku egles skaistās!

Visiem bibliotēkas un "Rencēnu Ziņu" lasītājiem sirdī gaišus un mīļus Zīemassvētkus!

Daira Munce, bibliotekāre.

**Tas ir laiks, kad tu izdziedi sevi,
Kad no tevis nāk sidraba birzs
Un tu tiecies pēc gaismas stara...**

Visskaistākā rota – cilvēcisko attiecību skaistums.

Smaids līdzcilvēkam, viens vārdiņš "paldies" – tas taču nemaksā dārgi. Pārmēģumu krusta kari vienmēr zībeņo un dārd, taču taisnību nerod un mieru tie nedod ne tik.

Lai miers virs zemes un cilvēkiem labs prāts!

Zīemassvētkus un Jauno gadu gaidot – to novēlam sev un ikvienam ap mums! Īpaši liels paldies mūsu brūnaļu kopējām un zemes arājiem gan LKS "Zemītē" esošajiem darba rūķiem, gan piemājas saimniecībās strādājošajiem.

LKS "Zemīte" valde.